

RIKSDAGENS SVAR 24/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster och marknadsdomstolslagen

Ärende

Regeringen har till 2009 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster och marknadsdomstolslagen (RP 190/2009 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 2/2010 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att eventuella problem med tolkningen av tillgången till rättsmedel vid småskalig upphandling klarläggs och att nödvändiga åtgärder för att förtydliga lagstiftningen vidtas.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om offentlig upphandling

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 30 mars 2007 om offentlig upphandling (348/2007) 1 § 3 mom., 15 §, 21 § 3 mom., 35 §, rubriken för 10 kap., 73—75 §, rubriken för 11 kap. och 76—85 §, samt

fogas en ny mellanrubrik före 73 §, en ny mellanrubrik före 76 §, en ny mellanrubrik före 80 § och en ny mellanrubrik före 84 § och till lagen nya 86—108 §, samtidigt som den ändrade kapitelrubriken för 11 kap. flyttas framför den ändrade 85 §, kapitelrubriken för 12 kap. flyttas framför den nya 108 §, den nuvarande 86 § blir en ny 109 § och den nuvarande 87 § blir en ny 110 §, som följer:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid

offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster, nedan *upphandlingsdirektivet*,

2) rådets direktiv 89/665/EEG om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten, nedan *rättsmedelsdirektivet*, och

3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektivare förfaranden för prövning av offentlig upphandling, nedan *rättsskyddsdirektivet*.

15 §

Nationella tröskelvärden

Denna lag tillämpas inte

1) på varu- eller tjänsteupphandling, projekt-tävlingar eller tjänstekoncessioner, om upphandlingens uppskattade värde exklusive mervärdesskatt är mindre än 30 000 euro,

2) med avvikelse från vad som föreskrivs om tjänsteupphandling i 1 punkten, på hälsovårds- och socialtjänster enligt bilaga B (grupp 25) till denna lag och på utbildningstjänster enligt bilaga B, om utbildningstjänsterna anskaffas i enlighet med 6 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som gemensam anskaffning med arbetsgivaren, om upphandlingens uppskattade värde exklusive mervärdesskatt är mindre än 100 000 euro, samt

3) på byggentreprenader och byggkoncessioner, om upphandlingens uppskattade värde exklusive mervärdesskatt är mindre än 150 000 euro.

21 §

Bestämmelser som tillämpas på varu- och tjänsteupphandling, tjänstekoncessioner och byggentreprenader

När tjänsteupphandlingar enligt bilaga B överstiger EU-tröskelvärden som anges i 16 § 1 mom. 1 eller 2 punkten tillämpas dessutom det som föreskrivs i 35 § om annonseringsskyldighet i efterhand och annonsering om direktupphandling, i 44—46 § om tekniska specifikationer, tekniska specifikationer som gäller miljöegenskaper och bevis som anbudsgivaren lägger fram, i 77 § om väntetid, i 78 § om undantag från bestämmelserna om väntetid och i 79 § om an-

nonsering om direktupphandling och slutande av upphandlingskontrakt.

35 §

Annonser om upphandling

En upphandlande enhet ska sända en förhandsannons, en upphandlingsannons, en annons om projekttävling, en annons om byggkoncession och en annons i efterhand för publicering. En upphandlande enhet kan också sända en annons om direktupphandling för publicering. Om koncessionshavaren inte är en upphandlande enhet, ska koncessionshavaren dessutom sända en upphandlingsannons om byggentreprenad som grundar sig på en byggkoncession för publicering.

Arbets- och näringsministeriet bestämmer vem upphandlingsannonserna ska sändas till för publicering.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om annonsskyldigheten enligt 1 mom., de kommunikationsmedier som används för att sända annonserna, innehållet i och publiceringen av annonserna samt sådana övriga omständigheter i samband med annonseringen av upphandling som förutsätts i upphandlingsdirektivet, i rättsskyddsdirektivet och nationellt.

10 kap.

Upphandlingsbeslut, upphandlingskontrakt, upphandlingsrättelse och upphandlingsdokumentens offentlighet

Upphandlingsbeslut och delgivning

73 §

Upphandlingsbeslut

Den upphandlande enheten ska fatta ett skriftligt beslut om de avgöranden som påverkar anbudssökandenas och anbudsgivarnas ställning samt om anbudsförfarandets utgång. Beslutet ska motiveras.

De faktorer som väsentligen har påverkat avgörandet ska framgå av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till beslutet. Sådana faktorer är åtminstone grunderna för att en anbudssökande, en anbudsgivare eller ett anbud har förkastats och de grunder på vilka de godkända anbuderna har jämförts. I ett beslut som gäller konkurrensutsättning av en upphandling som grundar sig på ramavtal är det tillräckligt att konstatera de faktorer som visar att kriterierna för val och jämförelse av anbud har tillämpats på det sätt som förutsätts i 32 §. Om det vid upphandlingen ska iakttas en väntetid som avses i 77 §, ska det dessutom av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till det framgå när upphandlingskontraktet kan slutas.

En upphandlande enhet behöver inte fatta ett beslut som avses i denna paragraf om en tilläggsbeställning som avses i 28 § eller om en temporär organisering av upphandling som avses i 93 §.

Vid upphandling som grundar sig på ramavtal behöver den upphandlande enheten inte fatta ett beslut som avses i denna paragraf, om

1) upphandlingen görs på de villkor som har fastställts i ramavtalet utan konkurrensutsättning, eller

2) upphandlingens värde vid konkurrensutsättning som grundar sig på ramavtalet inte överstiger EU-tröskelvärdet.

74 §

Besväransvisning och rättelseanvisning

Den upphandlande enheten ska till sitt beslut foga en besväransvisning, där det redogörs för möjligheterna att föra ärendet till marknadsdomstolen, den upphandlande enhetens kontaktinformation för den underrättelse som avses i 88 § samt anvisningar om användning av rättelsemedel (*rättelseanvisning*), där det redogörs för hur anbudssökanden eller anbudsgivaren kan föra ärendet för ny behandling i form av upphandlingsrättelse.

På utfärdande och rättelse av besväransvisningar och rättelseanvisningar tillämpas annars för besvärens del bestämmelserna i 3 kap. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) och för rättelseanvisningens del bestämmelserna i 7 kap. i förvaltningslagen (434/2003).

75 §

Delgivning av ett upphandlingsbeslut

Den upphandlande enhetens beslut med motivering samt besväransvisning och rättelseanvisning ska skriftligen delges dem som saken gäller. Beslutet jämte ovan nämnda handlingar delges med användning av den elektroniska kontaktinformation som anbudssökanden och anbudsgivaren har meddelat den upphandlande enheten. Vid användning av den elektroniska kontaktinformationen anses anbudssökanden och anbudsgivaren ha fått del av beslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelandet med dokumenten står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt. Vid elektronisk delgivning ska den upphandlande enheten i sitt meddelande särskilt ange dagen för avsändandet av meddelandet.

Beslutet med motivering samt besväransvisningen och rättelseanvisningen kan också delges i ett vanligt brev i enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen. Anbudssökanden och anbudsgivaren anses ha fått del av beslutet och de kompletterande handlingarna den sjunde dagen efter avsändandet, om inte anbudssökanden eller anbudsgivaren visar att delgivningen har skett vid en senare tidpunkt.

Upphandlingskontrakt

76 §

Slutande av upphandlingskontrakt

Efter att upphandlingsbeslutet har fattats ska den upphandlande enheten sluta ett upphandlingskontrakt. Upphandlingskontraktet uppstår genom undertecknande av ett skriftligt kontrakt.

77 §

Väntetid

Vid upphandling som överstiger i 16 § angivna EU-tröskelvärden får upphandlingskontrakt slutas tidigast 21 dagar efter det att anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått eller anses ha fått del av beslutet och besväransvisningen (*väntetid*).

Väntetid tillämpas inte på direktupphandling.

Bestämmelser om hur ändringssökande påverkar slutandet av upphandlingskontrakt finns i 90 §.

78 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetid behöver inte iakttas, om

1) kontraktet gäller upphandling som görs på grundval av ett ramavtal enligt 32 §,

2) upphandlingskontraktet sluts med den enda anbudsgivaren som lämnat ett godtagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner.

79 §

Annonsering om direktupphandling samt slutande av upphandlingskontrakt

Vid direktupphandling som överstiger i 16 § angivna EU-tröskelvärden får den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet, innan upphandlingskontraktet sluts, sända en annons om direktupphandlingen för publicering. Upp-

handlingskontraktet kan då slutas tidigast 14 dagar efter det att annonsen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Upphandlingsrättelse

80 §

Hur en upphandlingsrättelse görs

Den upphandlande enheten kan själv undanröja sitt felaktiga beslut eller återkalla något annat avgörande i upphandlingsförfarandet som har rättsliga följder för anbudssökandenas eller anbudsgivarnas ställning och avgöra ärendet på nytt (*upphandlingsrättelse*), om beslutet eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet grundar sig på ett fel i tillämpningen av lagen.

Rättelse av ett beslut eller ett avgörande förutsätter inte parts samtycke. Ett beslut eller ett avgörande kan dock inte rättas i form av upphandlingsrättelse, om ett upphandlingskontrakt har slutits.

81 §

Hur en upphandlingsrättelse anhängiggörs

Den upphandlande enheten kan ta upp en upphandlingsrättelse till behandling på eget initiativ eller på yrkande av en part. Den upphandlande enheten ska omedelbart meddela dem som saken gäller att en upphandlingsrättelse har anhängiggjorts.

Part ska framställa yrkande inom 14 dagar efter det att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut eller avgörande i upphandlingsförfarandet. Den upphandlande enheten kan själv åta sig att rätta upphandlingsbeslutet eller avgörandet inom 60 dagar efter det att det beslut eller avgörande har fattats som är föremål för upphandlingsrättelsen.

Överklagande till marknadsdomstolen hindrar inte att en upphandlingsrättelse görs eller behandlas. En upphandlingsrättelse kan även gälla den upphandlande enhetens lagakraftvun-

na beslut, om ärendet inte har förts till marknadsdomstolen.

82 §

Hur behandlingen av en upphandlingsrättelse påverkar behandlingen i marknadsdomstolen

Anhängiggörande och behandling av en upphandlingsrättelse påverkar inte den tidsfrist under vilken en part med stöd av denna lag har rätt att överklaga genom besvär hos marknadsdomstolen.

Om ett beslut eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet som ska rättas har överklagats hos marknadsdomstolen, ska marknadsdomstolen underrättas om upptagandet av ärendet till behandling såsom upphandlingsrättelse och tillställas beslutet i ärendet. Vid behandlingen av en upphandlingsrättelse kan den upphandlande enheten förbjuda verkställigheten av beslutet eller avgörandet eller bestämma att den ska avbrytas. Marknadsdomstolen ska underrättas om att verkställigheten har förbjudits eller avbrutits, om ändring har sökts i ärendet genom besvär hos marknadsdomstolen.

Om den upphandlande enheten rättar sitt upphandlingsbeslut eller något annat av sina avgöranden genom upphandlingsrättelse, så att den som har överklagat hos marknadsdomstolen inte längre är i behov av rättsskydd och inte har behov av att få ett motiverat beslut, kan marknadsdomstolen avskryva ett sådant ärende från vidare behandling utan att fälla ett avgörande i huvudsaken.

83 §

Tillämpningen av en upphandlingsrättelse på andra upphandlingar

En upphandlingsrättelse tillämpas även på sådan rättelse av den upphandlande enhetens beslut eller andra avgöranden i upphandlingsförfarandet som denna lag inte annars tillämpas på.

Ett beslut som fattas med anledning av en sådan upphandlingsrättelse får inte överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen.

Upphandlingsdokumentens offentlighet

84 §

Tillämpliga bestämmelser om handlingars offentlighet

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) tillämpas på offentligheten i fråga om den upphandlande enhetens handlingar och de avgifter som tas ut för dessa handlingar samt på parts rätt att ta del av handlingarna, om enheten är en myndighet som avses i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller om den upphandlande enheten på grundval av en bestämmelse någon annanstans i lag är skyldig att följa den lagen.

På rätten för den som deltar i ett anbudsförfarande som ordnas av någon annan än en upphandlande enhet enligt 1 mom. att ta del av handlingar som enheten har upprättat och fått för handläggningen av anbudet och på tystnadsplikten för anställda vid den upphandlade enheten tillämpas det som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om parts rätt att ta del av en handling, när en handling blir offentlig samt behandling och avgörande av ett ärende som gäller rätt att få ta del av en handling.

Ett beslut av den upphandlade enheten som gäller rätten att ta del av en handling får överklagas i enlighet med 33 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Behörig förvaltningsdomstol vid besvär över beslut av andra upphandlade enheter än de som är myndigheter är den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den upphandlande enheten finns.

I kyrkolagen (1954/1993) föreskrivs om offentlighet för den evangelisk-lutherska kyrkans och dess församlingars handlingar.

11 kap.

Ändringssökande och påföljder

85 §

Vem får söka ändring

Ett ärende om upphandling kan föras till marknadsdomstolen av den som ärendet gäller genom anförande av besvär.

Ett ärende kan dessutom föras till marknadsdomstolen genom besvär

1) av arbets- och näringsministeriet, om ärendet gäller unionens tillsynsförfarande,

2) av en sådan statlig eller kommunal myndighet eller någon annan aktör som har beviljat projektstöd för genomförande av ett byggprojekt, om det gäller ett ärende som avses i 13 §.

86 §

Föremål för ändringssökande

Ett sådant beslut av en upphandlande enhet som avses i denna lag eller något annat avgörande av den upphandlande enheten i upphandlingsförfarandet vilka påverkar anbudssökandens eller anbudsgivarens ställning kan genom besvär föras till marknadsdomstolen.

Ett sådant beslut eller något annat avgörande av en upphandlande enhet som gäller enbart beredningen av ett upphandlingsförfarande kan inte föras till marknadsdomstolen genom besvär.

I en upphandling som grundar sig på ett ramavtal enligt 32 § får ändring inte sökas genom besvär, om inte marknadsdomstolen beviljar behandlingstillstånd i ärendet. Tillstånd ska beviljas, om

1) det är viktigt att pröva ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden, eller

2) det finns ett vägande skäl som hänför sig till den upphandlande enhetens förfarande.

87 §

Tid för ändringssökande

Om inte något annat föreskrivs i denna paragraf, ska besvär anföras skriftligen inom 14 dagar efter det att anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet jämte besvärсанvisning.

Om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet med stöd av 78 § 1 punkten har slutit ett upphandlingskontrakt utan att iaktta väntetiden, ska besvär anföras inom 30 dagar efter det att anbudsgivaren har fått del av beslutet jämte besvärсанvisning.

Besvär ska lämnas in till marknadsdomstolen senast sex månader efter det att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet jämte besvärсанvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärсанvisningen har varit väsentligen bristfälliga.

Om den upphandlande enheten har sänt en annons om direktupphandling för publicering i Europeiska unionens officiella tidning, ska besvär anföras inom 14 dagar efter det att annonsen har publicerats.

Om en annons som avses i 4 mom. inte har publicerats, ska besvär över direktupphandling anföras

1) inom 30 dagar efter det att en annons i efterhand om direktupphandlingen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning, eller

2) senast sex månader efter det att upphandlingskontraktet har slutits.

88 §

Underrättelse om ändringssökandet till den upphandlande enheten samt förteckning över upphandlingsärenden

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende ska skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen.

Underrättelsen ska lämnas till den upphandlande enheten senast då besvären över upphand-

lingen lämnas in till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas på den adress som den upphandlande enheten har uppgett.

Marknadsdomstolen ska föra och publicera en så omfattande och aktuell förteckning som möjligt över de upphandlingsärenden som har inletts vid marknadsdomstolen.

89 §

Den upphandlande enheten som motpart samt ersättning för rättegångskostnader

Vid behandlingen av ett upphandlingsärende anses den upphandlande enheten som den överklagande partens eller myndighetens motpart.

På ersättande av rättegångskostnaderna i ett upphandlingsärende tillämpas bestämmelserna i 74 § 1 och 2 mom. i förvaltningsprocesslagen.

När frågan om skyldigheten att ersätta motpartens rättegångskostnader avgörs tillämpas på den upphandlande enheten vad som föreskrivs om en myndighet eller annan offentlig part i 74 § 1 och 2 mom. i förvaltningsprocesslagen. Om den upphandlande enheten inte är en myndighet eller en juridisk person, kan skyldigheten att ersätta motpartens rättegångskostnader åläggas en myndighet eller en juridisk person som deltar i eller hör till den upphandlande enheten. Om en upphandlande enhet har ansvarat för upphandlingsförfarandet på andra upphandlande enheters vägnar, kan skyldigheten att ersätta rättegångskostnader åläggas den upphandlande enhet som har handlat på andra upphandlande enheters vägnar.

90 §

Hur ändringssökande påverkar slutandet av ett upphandlingskontrakt

Vid upphandling där en väntetid eller en i 79 § avsedd tidsfrist ska iakttas får den upphandlande enheten inte sluta ett upphandlingskontrakt, om ärendet har förts till marknadsdomstolen.

Om marknadsdomstolen avgör frågan om verkställighet eller fäller ett avgörande i huvudsaken innan väntetiden eller den tidsfrist som av-

ses i 79 § har löpt ut, ska den upphandlande enheten iaktta väntetiden eller den tidsfrist som avses i 79 § trots marknadsdomstolens beslut.

91 §

Marknadsdomstolens temporära beslut

Om besvär över en upphandling har anförts hos marknadsdomstolen kan den temporärt förbjuda, avbryta eller tillåta verkställigheten av upphandlingsbeslutet eller annars bestämma att upphandlingsförfarandet temporärt ska avbrytas för den tid ärendet behandlas i marknadsdomstolen.

Vid beslut om en åtgärd enligt 1 mom. ska marknadsdomstolen fästa uppmärksamhet vid att åtgärden inte orsakar större skada för motparten, för andra personers rättigheter eller för det allmänna intresset än de fördelar som åtgärden medför.

En lagfaren ledamot av marknadsdomstolen kan ensam besluta om temporära åtgärder.

92 §

Den upphandlande enhetens temporära förbindelse

Om besvär över en upphandling har anförts hos marknadsdomstolen kan den upphandlande enheten ge marknadsdomstolen en skriftlig förbindelse om att inte verkställa upphandlingsbeslutet så länge som ärendet är anhängigt i marknadsdomstolen.

Om den upphandlande enheten ger marknadsdomstolen en förbindelse som avses i 1 mom., meddelar marknadsdomstolen inte utan särskild orsak beslut om krav på ett temporärt förbud att verkställa upphandlingsbeslutet.

93 §

Temporär organisering av upphandling

Om besvär över en upphandling har anförts hos marknadsdomstolen, kan den upphandlande enheten temporärt organisera upphandlingen genom att göra sin beställning hos den som har del-

tagit i upphandlingsförfarandet eller hos den tidigare leverantören, om inte upphandlingen på grund av sin art kan skjutas upp för den tid som ärendet behandlas i marknadsdomstolen.

En temporär organisering av upphandlingen får inte hindra att marknadsdomstolen på ändringssökandens yrkande kan besluta att

1) den upphandlande enhetens beslut helt eller delvis upphävs,

2) förbjuda den upphandlande enheten att tillämpa en oriktig punkt i ett dokument som gäller upphandlingen eller att annars iakttä ett oriktigt förfarande, eller

3) ålägga den upphandlande enheten att korrigera sitt oriktiga förfarande.

94 §

Påföljder som bestäms av marknadsdomstolen

Om det vid en upphandling har förfarits i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i strid med Europeiska unionens lagstiftning eller Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling, kan marknadsdomstolen

1) helt eller delvis upphäva ett beslut av en upphandlande enhet,

2) förbjuda den upphandlande enheten att tillämpa en oriktig punkt i ett dokument som gäller upphandlingen eller att annars iakttä ett oriktigt förfarande,

3) ålägga den upphandlande enheten att korrigera sitt oriktiga förfarande,

4) ålägga den upphandlande enheten att betala gottgörelse till en part som skulle ha haft en realistisk möjlighet att erhålla kontraktet, om förfarandet hade varit felfritt,

5) bestämma en ogiltighetspåföljd för den upphandlande enheten,

6) bestämma att den upphandlande enheten ska betala staten en påföljdsavgift,

7) förkorta kontraktstiden för upphandlingskontraktet så att den löper ut efter en tid som marknadsdomstolen bestämmer.

I 95—98 § föreskrivs om bestämmande av påföljder som avses i 1 mom. 4—7 punkten. Mark-

nadsdomstolen kan när dessa påföljder bestäms anse att ett upphandlingskontrakt har uppstått på grund av omständigheterna, om den upphandlande enheten uttryckligen har börjat genomföra upphandlingen.

Ogiltighetspåföljd, påföljdsavgift och förkortning av kontraktstiden kan bestämmas endast vid upphandling som överstiger i 16 § angivna EU-tröskelvärden. Ogiltighetspåföljd kan dock inte bestämmas vid en tjänsteupphandling enligt bilaga B till denna lag.

95 §

Gottgörelse

Gottgörelse kan påföras, om en åtgärd som avses i 94 § 1 mom. 1—3 punkten kan orsaka större skada för den upphandlande enheten, för övriga aktörers rättigheter eller för det allmänna intresset än de fördelar som åtgärden medför eller om besvären har lämnats in först efter det att upphandlingskontraktet slutits. När gottgörelse påförs ska hänsyn tas till arten av det fel eller den försummelse som den upphandlande enheten gjort sig skyldig till, värdet av den upphandling som är föremål för besvär och de kostnader och den skada som sökanden orsakats. Marknadsdomstolen kan dock avstå från att påföra gottgörelse, om den upphandlande enheten har avhållit sig från att verkställa upphandlingsbeslutet under den tid ärendet behandlas i marknadsdomstolen.

Gottgörelsebeloppet får inte utan särskilda skäl överstiga 10 procent av upphandlingskontraktets värde.

96 §

Ogiltighetspåföljd

Marknadsdomstolen kan bestämma att ett upphandlingskontrakt är ogiltigt, om

1) den upphandlande enheten har gjort en direktupphandling utan en sådan grund som nämns i denna lag och vid upphandlingen inte förfarit på det sätt som avses i 79 §,

2) den upphandlande enheten har slutit ett upphandlingskontrakt, fastän väntetid måste iakttagas vid upphandlingen,

3) den upphandlande enheten i strid med 90 § har slutit ett upphandlingskontrakt, fastän upphandlingsärendet har förts till marknadsdomstolen för avgörande.

I de situationer som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten förutsätts dessutom att den upphandlande enheten har gjort sig skyldig till ett annat fel som strider mot denna lag och som har påverkat ändringssökandens möjligheter att erhålla upphandlingskontraktet.

Om den upphandlande enheten med stöd av 78 § vid konkurrensutsättning som grundar sig på ett ramavtal har slutit ett upphandlingskontrakt utan att iaktta väntetiden och om förfarandet vid konkurrensutsättningen strider mot 32 § 2 eller 3 mom., så att felet har påverkat ändringssökandens möjligheter att erhålla upphandlingskontraktet, kan marknadsdomstolen förklara upphandlingskontraktet ogiltigt.

Marknadsdomstolen beslutar vilka av kontraktets förpliktelser ogiltighetspåföljden gäller. En ogiltighetspåföljd kan endast gälla kontraktsförpliktelser som parterna i upphandlingskontraktet ännu inte har uppfyllt.

97 §

När ogiltighetspåföljd inte bestäms

I de fall som avses i 96 § kan marknadsdomstolen avstå från att bestämma en ogiltighetspåföljd av tvingande hänsyn till det allmänna intresset. Ekonomiska fördelar som direkt hänförs till kontraktet kan anses vara tvingande hänsyn endast om kontraktets ogiltighet skulle ha exceptionellt oskäliga följder.

98 §

Påföljdsavgift och förkortning av kontraktsperioden

Marknadsdomstolen kan bestämma att den upphandlande enheten betalar staten en påföljdsavgift, om

1) marknadsdomstolen har bestämt en ogiltighetspåföljd för upphandlingskontraktet,

2) den upphandlande enheten har slutit ett upphandlingskontrakt, fastän väntetid måste iakttagas vid upphandlingen,

3) den upphandlande enheten i strid med 90 § har slutit ett upphandlingskontrakt, fastän upphandlingsärendet har förts till marknadsdomstolen för avgörande, eller

4) marknadsdomstolen av tvingande hänsyn till det allmänna intresset i enlighet med 97 § har avstått från att bestämma en ogiltighetspåföljd för upphandlingskontraktet.

I det fall som avses ovan i 1 mom. 4 punkten kan marknadsdomstolen utöver eller i stället för att bestämma en påföljdsavgift förkorta kontraktsperioden för upphandlingskontraktet så att den löper ut efter en tid som bestäms av marknadsdomstolen.

Marknadsdomstolen kan för en tjänsteupphandling enligt bilaga B till denna lag, när upphandlingens värde överstiger i 16 § angivna EU-tröskelvärden, ålägga den upphandlande enheten att betala staten en påföljdsavgift eller förkorta kontraktsperioden för upphandlingskontraktet så att den löper ut efter en tid som bestäms av marknadsdomstolen, om den upphandlande enheten

1) har gjort en direktupphandling utan en sådan grund som nämns i denna lag och vid upphandlingen inte förfarit på det sätt som avses i 79 §,

2) har slutit ett upphandlingskontrakt, fastän väntetid måste iakttagas vid upphandlingen,

3) i strid med 90 § har slutit ett upphandlingskontrakt, fastän upphandlingsärendet har förts till marknadsdomstolen för avgörande, eller

4) med stöd av 78 § vid konkurrensutsättning som grundar sig på ett ramavtal har slutit ett upphandlingskontrakt utan att iaktta väntetiden och

om förfarandet vid konkurrensutsättningen strider mot 32 § 2 eller 3 mom., så att felet har påverkat ändringssökandens möjligheter att erhålla upphandlingskontraktet.

I de situationer som avses ovan i 3 mom. 2 och 3 punkten förutsätter en förkortning av kontraktperioden dessutom att den upphandlande enheten har gjort sig skyldig till ett annat fel som strider mot denna lag och som har påverkat ändringssökandens möjligheter att erhålla upphandlingskontraktet.

När en påföljd bestäms av marknadsdomstolen ska denna ta hänsyn till arten av det fel eller den försummelse som den upphandlande enheten gjort sig skyldig till och värdet av den upphandling som är föremål för besvär. Påföljdsavgiftens belopp får inte överstiga 10 procent av upphandlingskontraktets värde.

99 §

Riktande och samverkan av påföljder

Om en upphandlande enhet har ansvarat för upphandlingsförfarandet på andra upphandlande enheters vägnar, kan marknadsdomstolen besluta att den påföljd som den har bestämt ska bäras av den upphandlande enhet som har agerat på de andra upphandlande enheternas vägnar. Om en upphandlande enhet som inte själv är en myndighet eller en juridisk person har ansvarat för upphandlingsförfarandet, kan det beslutas att påföljden ska bäras av en upphandlande enhet som har deltagit i en sådan upphandlande enhets verksamhet och som är en myndighet eller en juridisk person.

När marknadsdomstolen bestämmer om påföljder som avses i denna lag ska den beakta att samverkan av påföljderna inte får bli oskälig för den upphandlande enheten eller dess kontraktspart.

100 §

Vite

Marknadsdomstolen kan förena ett förbud eller ett åläggande enligt denna lag med vite. I vi-

teslagen (1113/1990) föreskrivs om föreläggande och utdömande av vite.

Om en upphandlande enhet har ansvarat för upphandlingsbeslutet eller någon annan åtgärd på andra upphandlande enheters vägnar, kan marknadsdomstolen rikta vitet mot den upphandlande enhet som har handlat på andra upphandlande enheters vägnar. Om en upphandlande enhet som inte själv är en myndighet eller en juridisk person har ansvarat för upphandlingsförfarandet, kan vitet riktas mot en upphandlande enhet som har deltagit i en sådan upphandlande enhets verksamhet och som är en myndighet eller en juridisk person.

101 §

Delgivning av marknadsdomstolens beslut

Marknadsdomstolens beslut jämte besvärсанvisning delges bevisligen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Med ändringssökandens och den upphandlande enhetens samtycke kan marknadsdomstolens beslut jämte besvärсанvisning delges med användning av den elektroniska kontaktinformation som dessa parter har meddelat marknadsdomstolen.

Vid användning av den elektroniska kontaktinformationen anses ändringssökanden och den upphandlande enheten ha fått del av beslutet jämte besvärсанvisning den dag det elektroniska meddelandet har anlänt till mottagarens mottagarapparat, så att meddelandet kan hanteras. På elektronisk delgivning tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 75 § 1 mom.

102 §

Besvärsförbud

I ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet får ändring inte sökas med stöd av kommunallagen (365/1995) eller förvaltningsprocesslagen.

103 §

Sökande av ändring i marknadsdomstolens beslut

Marknadsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Ett sådant beslut av marknadsdomstolen som avses i 91 § 1 mom. får inte överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Marknadsdomstolens beslut hindrar inte att ärendet förs till marknadsdomstolen för nytt avgörande, om grunderna för det tidigare beslutet förändras.

Om marknadsdomstolen har beslutat att inte bevilja ett behandlingstillstånd som avses i 86 § 3 mom., får det beslutet överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

104 §

Sökande av ändring i upphandlingsbeslut av myndigheter inom kyrkan

I kyrkolagen föreskrivs om sökande av ändring i beslut av myndigheter inom den evangelisk-lutherska kyrkan.

105 §

Tillämpning av förvaltningsprocesslagen

På besvär tillämpas i övrigt förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

106 §

Verkställighet av beslut

Marknadsdomstolens beslut där en påföljd som avses i 94 § 1 mom. 1—3 punkten har bestämts, ska iakttas trots ändringssökande, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Marknadsdomstolens beslut att bestämma en påföljd som avses i 94 § 1 mom. 4—7 punkten kan verkställas endast med stöd av

ett lagakraftvunnet beslut. Ett upphandlingsbeslut som marknadsdomstolen har avvisat besvären mot får verkställas trots att ändring har sökts, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Rättsregistercentralen sörjer för att beslutet om påföljdsavgift verkställs. Rättsregistercentralen ska underrättas om marknadsdomstolens och högsta förvaltningsdomstolens beslut om påföljdsavgifter.

107 §

Skadestånd

Den som genom ett förfarande som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, Europeiska unionens lagstiftning eller Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling orsakar en anbudssökande, anbudsgivare eller leverantör skada är skyldig att ersätta skadan.

När skadeståndskravet gäller kostnader som uppkommit på grund av anbudsförfarandet är det för utdömande av skadestånd dock tillräckligt att anbudssökanden eller anbudsgivaren leder ett oriktigt förfarande som avses i 1 mom. i bevis och att anbudssökanden eller anbudsgivaren, om förfarandet hade varit felfritt, skulle ha haft en realistisk möjlighet att erhålla kontraktet.

Behörig domstol i de ärenden som avses i 1 och 2 mom. är en underrätt som bestäms i enlighet med 10 kap. i rättegångsbalken.

12 kap.

Särskilda bestämmelser

108 §

Att lämna uppgifter

Oberoende av vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller i någon annan lag bestäms om sekretess ska den upphandlande enheten för tillsyn över upphandlingar och informationsutbyte, i den omfattning som förutsätts i unionens lagstiftning, lämna statistis-

ka uppgifter och andra uppgifter till myndigheterna i Finland och till Europeiska unionens institutioner om olika skeden i sin upphandling och om de upphandlingar den företagit. Oberoende av sekretessbestämmelserna har arbets- och näringsministeriet rätt att vidarebefordra uppgifter som ministeriet fått på basis av denna lag till Europeiska unionens myndigheter.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda skyldigheterna beträffande statistikföring som nämns i artiklarna 75 och 76 i upphandlingsdirektivet samt om den upphandlande enhetens skyldighet att upprätta i artikel 43 i upphandlingsdirektivet avsedda utredningar om upphandlingsförfaranden och upphandlingsbeslut och sammanställa annan information som ska sändas till Europeiska unionens institutioner.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om upphandlingsförfarandet har inletts innan denna lag har trätt i kraft, ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas på upphandlingen. Upphandlingsförfarandet anses ha inletts vid tidpunkten för publicering av upphandlingsannonsen. Vid upphandling som inte förutsätter publicering av en upphandlingsannons anses upphandlingen ha inletts vid tidpunkten för avsändande av anbudsfrågan eller inbjudan att förhandla eller vid inledande av förhandlingar med leverantörerna.

Oberoende av vad som föreskrivs i 2 mom. ska på behandlingen av ärenden som är anhäng-

iga i marknadsdomstolen, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen vid ikraftträdandet av denna lag dock det tillämpas som i denna lag föreskrivs om inriktande av påföljd, vite och skyldigheten att ersätta rättegångskostnader samt om bestämmande av rättegångskostnader.

Om upphandlingsförfarandet har inletts innan denna lag har trätt i kraft och den upphandlande enheten efter ikraftträdandet fattar ett sådant beslut eller något annat sådant avgörande i upphandlingsförfarandet som påverkar anbudssökandens eller anbudsgivarens ställning, ska på upphandlingsbeslutet och på behandlingen av ärendet i marknadsdomstolen, med avvikelse från 2 mom., tillämpas 73, 80—93 och 99—103 § i denna lag. Bestämmelserna i denna lag om inriktande av påföljd, vite och skyldigheten att ersätta rättegångskostnader samt om bestämmande av rättegångskostnader tillämpas dessutom på ansökningar som anhängiggörs i marknadsdomstolen efter lagens ikraftträdande, om ansökningarna gäller upphandlingsbeslut som har fattats före ikraftträdandet.

I en situation enligt 4 mom. tillämpas på gottgörelse som bestäms av marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen 95 § 2 mom. om det högsta gottgörelsebeloppet och i övrigt de bestämmelser om gottgörelse som gällde när denna lag trädde i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 30 mars 2007 om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007) 1 § 2 mom., 10 § 2 mom., 18 § 3 mom. och 23 §, rubriken för 7 kap. och 58—62 § samt

fogas en ny mellanrubrik före 58 §, en ny mellanrubrik före 61 § samt till lagen nya 63 och 64 §, till lagen nya 65 och 66 § och nya mellanrubriker före dem och till lagen nya 67 och 68 §, samtidigt som kapitelrubriken för 8 kap. flyttas framför den nya 67 § och den nuvarande 63 § blir en ny 69 § och den nuvarande 64 § blir en ny 70 §, som följer:

1 §

Syfte och tillämpningsområde

Genom denna lag genomförs

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, nedan *försörjningsdirektivet*,

2) rådets direktiv 92/13/EEG om samordning av lagar och andra författningar om gemenskapsregler om upphandlingsförfaranden tillämpade av företag och verk inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna, nedan *andra rättsmedelsdirektivet*, samt

3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektivare förfaranden för prövning av offentlig upphandling, nedan *rättsskyddsdirektivet*.

10 §

Kontrakt som omfattar flera typer av verksamhet

Om en av dessa verksamheter omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och en annan av tillämpningsområdet för lagen om offentlig upphandling (348/2007), nedan *upphandlingslagen*, och om det är omöjligt att på objektiva grunder avgöra vilken verksamhet som upphandlingen

huvudsakligen gäller, ska upphandlingen göras enligt upphandlingslagen.

18 §

Undantag från tillämpningsområdet i fråga om tjänsteupphandling

När upphandlingen endast gäller de tjänster som förtecknas i bilaga B eller dessa tjänster tillsammans med tjänsterna enligt bilaga A på så sätt att värdet av tjänsterna enligt bilaga B överstiger värdet av tjänsterna enligt bilaga A, tillämpas endast bestämmelserna om tekniska specifikationer i 40 och 41 §, bestämmelserna om annons i efterhand och annonsering om direktupphandling i 23 §, bestämmelserna om upphandlingsbeslut, upphandlingskontrakt, upphandlingsrättelse och upphandlingsdokumentens offentlighet i 7 kap. och bestämmelserna om rättsmedel och särskilda bestämmelser i 8 kap.

23 §

Annonser om upphandling

Den upphandlande enheten ska sända en förhandsannons, en upphandlingsannons, en annons om projekttävling, en annons rörande leverantörsregister, en annons i efterhand och en förklarad annons om ett dynamiskt inköpsystem för publicering. En upphandlande enhet kan ock-

så sända en annons om direktupphandling för publicering.

Upphandlingsannonserna ska sändas för publicering till den som arbets- och näringsministeriet fastställer.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de annonseringsskyldigheter, såsom innehållet i annonserna och publiceringen av dem samt om de kommunikationsmedier som används för att sända annonserna och övriga faktorer i anknytning till annonseringen om upphandlingen, vilka avses i försörjningsdirektivet och rättsskyddsdirektivet.

7 kap.

Upphandlingsbeslut, upphandlingskontrakt, upphandlingsrättelse och upphandlingsdokumentens offentlighet

Upphandlingsbeslut och delgivning

58 §

Upphandlingsbeslut

Den upphandlande enheten ska fatta ett skriftligt beslut om de avgöranden som påverkar anbudssökandenas och anbudsgivarnas ställning samt om anbudsförfarandets utgång. Beslutet ska motiveras.

De faktorer som väsentligen har påverkat avgörandet ska framgå av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till beslutet. Sådana faktorer är åtminstone grunderna för att en anbudssökande, en anbudsgivare eller ett anbud har förkastats och de grunder på vilka de godkända anbuderna har jämförts. Av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till det ska dessutom framgå när upphandlingskontraktet kan slutas.

En upphandlande enhet behöver inte fatta ett beslut som avses i denna paragraf om upphandling som grundar sig på ramavtal enligt 26 §, om en tilläggsbeställning som avses i 30 § eller om en temporär organisering av upphandling som avses i 93 § i upphandlingslagen.

59 §

Besväransvisning och rättelseanvisning

Den upphandlande enheten ska till sitt beslut foga en besväransvisning, där det redogörs för möjligheterna att föra ärendet till marknadsdomstolen och meddelas till vilken adress hos den upphandlande enheten ändringssökanden i ett upphandlingsärende ska meddela att ärendet förs till marknadsdomstolen, samt anvisningar om användning av rättsmedel (*rättelseanvisning*), där det redogörs för hur anbudssökanden eller anbudsgivaren kan föra ärendet för ny behandling i form av upphandlingsrättelse.

På utfärdande och rättelse av besväransvisningar och rättelseanvisningar tillämpas annars för besvärens del bestämmelserna i 3 kap. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) och för rättelseanvisningens del bestämmelserna i 7 kap. i förvaltningslagen (434/2003).

60 §

Delgivning av ett upphandlingsbeslut

Den upphandlande enhetens beslut med motivering samt besväransvisning och rättelseanvisning ska skriftligen delges dem som saken gäller. Beslutet jämte ovan nämnda handlingar delges med användning av den elektroniska kontaktinformation som anbudssökanden och anbudsgivaren har meddelat den upphandlande enheten. Vid användning av den elektroniska kontaktinformationen anses anbudssökanden och anbudsgivaren ha fått del av beslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelandet med dokumenten står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt. Vid elektronisk delgivning ska den upphandlande enheten i sitt

meddelande särskilt ange dagen för avsändandet av meddelandet.

Beslutet med motivering samt besväransvisningen och rättelseanvisningen kan också delges i ett vanligt brev i enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen. Anbudssökanden och anbudsgivaren anses ha fått del av beslutet och de kompletterande handlingarna den sjunde dagen efter avsändandet, om inte anbudssökanden eller anbudsgivaren visar att delgivningen har skett vid en senare tidpunkt.

Upphandlingskontrakt

61 §

Slutande av upphandlingskontrakt

Efter att upphandlingsbeslutet har fattats ska den upphandlande enheten sluta ett upphandlingskontrakt. Upphandlingskontraktet uppstår genom undertecknande av ett skriftligt kontrakt.

62 §

Väntetid

Ett upphandlingskontrakt kan slutas tidigast 21 dagar efter det att anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått eller anses ha fått del av beslutet och besväransvisningen (*väntetid*).

Väntetid tillämpas inte på direktupphandling.

Bestämmelser om hur ändringssökande påverkar slutandet av upphandlingskontrakt finns i 90 § i upphandlingslagen.

63 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetid behöver inte iakttas, om upphandlingskontraktet sluts med den enda anbudsgivaren som lämnat ett godtagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner.

64 §

Annonsering om direktupphandling samt slutande av upphandlingskontrakt

Vid direktupphandling får den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet, innan upphandlingskontraktet sluts, sända en annons om direktupphandlingen för publicering. Upphandlingskontraktet kan då slutas tidigast 14 dagar efter det att annonsen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Upphandlingsrättelse

65 §

Upphandlingsrättelse

På upphandling som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna om upphandlingsrättelse i 80—83 § i upphandlingslagen. På upphandlande enheter som avses i 5 § 1 mom. i denna lag tillämpas 83 § i upphandlingslagen.

Upphandlingsdokumentens offentlighet

66 §

Tillämpliga bestämmelser om handlingars offentlighet

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) tillämpas på offentligheten i fråga om den upphandlande enhetens handlingar och de avgifter som tas ut för dessa handlingar samt på parts rätt att ta del av handlingarna, om enheten är en myndighet som avses i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller om den upphandlande enheten på grundval av en bestämmelse någon annanstans i lag är skyldig att följa den lagen.

Det som lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskriver om en parts rätt att ta del av en handling, när en handling blir offentlig samt behandling och avgörande av ett ärende som gäller rätt att få ta del av en handling tillämpas på rätten för den som deltar i ett anbudsför-

farande som ordnas av någon annan än en upphandlande enhet enligt 1 mom. att ta del av handlingar som enheten har upprättat och fått för handläggningen av anbudena och på tystnadsplikten för anställda vid den upphandlade enheten.

Ett beslut av den upphandlade enheten som gäller rätten att ta del av en handling får överklagas i enlighet med 33 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Behörig förvaltningsdomstol vid besvär över beslut av andra upphandlade enheter än de som är myndigheter är den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den upphandlande enheten finns.

8 kap.

Rättsmedel och särskilda bestämmelser

67 §

Ändringssökande och påföljder

På upphandling som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna om ändringssökande och påföljder i 11 kap. i upphandlingslagen.

68 §

Att lämna uppgifter

Oberoende av vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller i någon annan lag bestäms om sekretess ska den upphandlande enheten för tillsyn över upphandlingar och informationsutbyte, i den omfattning som förutsätts i unionens lagstiftning, lämna statistiska uppgifter och andra uppgifter till myndigheterna i Finland och till Europeiska unionens institutioner om olika skeden i sin upphandling och om de upphandlingar den företagit. Oberoende av sekretessbestämmelserna har arbets- och näringsministeriet rätt att vidarebefordra uppgifter som ministeriet fått på basis av denna lag till Europeiska unionens myndigheter.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda skyldigheterna beträffande statistikföring som

nämns i artikel 67 i försörjningsdirektivet samt om den upphandlande enhetens skyldighet att upprätta i artiklarna 19, 20, 23, 49 och 50 i försörjningsdirektivet avsedda utredningar om upphandlingsförfaranden och upphandlingsbeslut och sammanställa annan information som ska sändas till Europeiska unionens institutioner.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om upphandlingsförfarandet har inletts innan denna lag har trätt i kraft, ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas på upphandlingen. Upphandlingsförfarandet anses ha inletts vid tidpunkten för publicering av upphandlingsannonsen. Vid upphandling som inte förutsätter publicering av en upphandlingsannons anses upphandlingen ha inletts vid tidpunkten för avsändande av anbudsförfrågan eller inbjudan att förhandla eller vid inledande av förhandlingar med leverantörerna.

Oberoende av vad som föreskrivs i 2 mom. ska behandlingen av ärenden som är anhängiga i marknadsdomstolen, förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen vid ikraftträdandet av denna lag slutföras med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På behandlingen av ett sådant ärende tillämpas dock vad som föreskrivs i de bestämmelser som avses i 67 § om inriktande av påföljd, vite och skyldigheten att ersätta rättegångskostnader samt om bestämmande av rättegångskostnader.

Om upphandlingsförfarandet har inletts innan denna lag har trätt i kraft och den upphandlande enheten efter ikraftträdandet fattar ett sådant beslut eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet som påverkar anbudssökandens eller anbudsgivarens ställning, ska på upphandlingsbeslutet och på behandlingen av ärendet i marknadsdomstolen, med avvikelse från 2 mom., tillämpas 59, 65 och 67 § i denna lag. I nämnda 67 § avsedda bestämmelser om inriktande av påföljd, vite och skyldigheten att ersätta rättegångskostnader samt om bestämmande av rättegångskostnader tillämpas dessutom på ansökningar som blir anhängiga i marknadsdomstolen efter det att denna lag har trätt i kraft, om

ansökningarna gäller upphandlingsbeslut som har fattats före ikraftträdandet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av marknadsdomstolslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i marknadsdomstolslagen av den 28 december 2001 (1527/2001) 1 § 1 mom. 2 punkten, 9 § 1 mom. och 10—12 §,
av dem 1 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 1173/2004 och 9 § 1 mom. sådant det lyder i lag 320/2004, som följer:

1 §

Marknadsdomstolens behörighet och verksamhetsställe

Marknadsdomstolen behandlar de ärenden som hör till dess behörighet enligt

2) lagen om offentlig upphandling (348/2007) och lagen om upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (349/2007),

9 §

Domförhet

En lagfaren ledamot vid marknadsdomstolen får ensam fatta beslut i sådana fall då besvär, en ansökan eller en framställning återtas eller då ett ärende avvisas eller avskrivs. En lagfaren ledamot får också ensam besluta om verkställigheten och de åtgärder som behövs i beredningen ett ärende. Dessutom får en lagfaren ledamot ensam avgöra ärenden som avses i 20 a § i lagen om konkurrensbegränsningar. Marknadsdomstolen är behörig att avgöra ärenden som avses i detta moment även i en sammansättning med två eller tre lagfarna ledamöter.

10 §

Förstärkt sammanträde

Marknadsdomstolen kan hålla förstärkt sammanträde som är domfört med fem lagfarna ledamöter. Om ärendet till sin juridiska natur är sådant att en sakkunnigledamot med uppdraget som bisyssla ska delta i behandlingen, ska det i det förstärkta sammanträdet delta minst en och högst tre sakkunnigledamöter med uppdraget som bisyssla.

För att säkerställa en enhetlig rättskipning kan överdomaren eller dennes ställföreträdare överföra ett rättskipningsärende till förstärkt sammanträde, om avgörandet kan komma att innebära avvikelse från tidigare praxis eller ärendet kan vara av principiell betydelse med tanke på tillämpning av lag.

När överdomaren eller dennes ställföreträdare beslutar att ett ärende ska överföras till förstärkt sammanträde ska han eller hon samtidigt förordna de lagfarna ledamöter och sakkunnigledamöter som ska delta i behandlingen av ärendet. De ledamöter och sakkunnigledamöter som har deltagit i den tidigare behandlingen av ärendet deltar i behandlingen av ärendet också vid det förstärkta sammanträdet.

11 §

Plenum

I marknadsdomstolen hålls plenum för behandling av rättskipningsärenden och förvaltningsärenden.

För att säkerställa en enhetlig rättskipning kan överdomaren eller dennes ställföreträdare överföra ett rättskipningsärende till plenum, om ärendet kan vara av principiell betydelse med tanke på tillämpning av lag.

Bestämmelser om behandling av förvaltningsärenden i plenum utfärdas genom förordning av justieministeriet.

12 §

Plenumets domförförhet

Marknadsdomstolen är för behandling av förvaltningsärenden och rättskipningsärenden domförför i plenum i en sammansättning där överdoma-

ren eller dennes ställföreträdare är ordförande och minst hälften av marknadsdomstolens lagfarna ledamöter deltar i behandlingen.

Om ett ärende som överförs till rättskipningsplenum till sin juridiska natur är sådant att en sakkunnigledamot med uppdraget som bisyssla ska delta i behandlingen, ska det i plenum utöver de lagfarna ledamöterna delta minst en och högst tre sakkunnigledamöter med uppdraget som bisyssla. De ledamöter och sakkunnigledamöter som har deltagit i den tidigare behandlingen av ärendet deltar i behandlingen i plenum. Överdomaren eller dennes ställföreträdare förordnar i övrigt de sakkunnigledamöter med uppdraget som bisyssla som deltar i behandlingen av ärendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om beslut om att ett ärende ska behandlas vid förstärkt sammanträde har fattats innan denna lag har trätt i kraft, ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas på ärendet.

Lag

om ändring av 43 och 53 § i kollektivtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kollektivtrafiklagen av den 13 november 2009 (869/2009) 43 § och 53 § 2 mom. som följer:

43 §

Upphandlingsbeslut och tillämpning av bestämmelserna om handlingars offentlighet

Den upphandlande enheten ska fatta ett skriftligt beslut om de avgöranden som påverkar anbudssökandenas och anbudsgivarnas ställning samt om anbudsförfarandets utgång. Beslutet ska motiveras. De faktorer som väsentligen har påverkat avgörandet ska framgå av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till beslutet. Så-

dana faktorer är åtminstone grunderna för att en anbudssökande, en anbudsgivare eller ett anbud har förkastats och de grunder på vilka de godkända anbuderna har jämförts. Av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till det ska det dessutom framgå när upphandlingskontraktet kan slutas. På upphandlingsbeslutet tillämpas dessutom 74 och 75 § i lagen om offentlig upphandling.

Efter det att upphandlingsbeslutet har fattats ska den behöriga myndigheten ingå ett i artikel 3.1 i trafikavtalsförordningen avsett avtal om

allmän trafik. Det obligatoriska innehållet i avtalet anges i artikel 4 i förordningen. Ett avtal om allmän trafik kan ingås och beslutet verkställas tidigast 21 dagar efter det att de trafikidkare som deltagit i anbudsförfarandet har fått eller anses ha fått del av beslutet och anvisningen om hur man söker ändring. Avtalet kan emellertid också ingås tidigare, om detta av ett tvingande allmänintresse eller av oförutsebara skäl som inte beror på den behöriga myndigheten är absolut nödvändigt. Väntetiden behöver inte iakttas, om upphandlingskontraktet sluts med den trafikidkare som lämnat det enda godtagbara anbudet och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalspartner.

På upphandlingshandlingarnas offentlighet tillämpas 84 § 1—3 mom. i lagen om offentlig upphandling.

3 mom., 88, 89, 91 och 92 §, i det inledande stycket i 94 § 1 mom. och 1—4 punkten, 95 och 99—102 §, 103 § 1 och 2 mom. samt i 105 och 107 § i lagen om offentlig upphandling tillämpas oberoende av upphandlingens värde på upphandlingsärenden enligt 36 § 1 mom. i denna lag. Utöver vad som nämns i 85 § 2 mom. i lagen om offentlig upphandling kan ett ärende föras till marknadsdomstolen av kommunikationsministeriet, om det gäller unionens tillsynsförfarande. Marknadsdomstolens beslut om en påföljd enligt 94 § 1 mom. 1—3 punkten i lagen om offentlig upphandling ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Marknadsdomstolens beslut om att bestämma en påföljd enligt 94 § 1 mom. 4 punkten i den lagen får verkställas bara med stöd av ett beslut som vunnit laga kraft.

53 §

Rättelsyrkande och ändringssökande

Bestämmelserna om rättsmedel i 80—82 §, 85 § 1 mom., 86 § 1 och 2 mom., 87 § 1 och

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 16 mars 2010